

Cena za bezpečnost na silnicích pro Estonsko, Česko si o 3 příčky polepšilo

Publikováno: 19. 6. 2020
CDV

Tisková zpráva

17. 6. 2020, Brusel, tisková zpráva Evropské rady bezpečnosti dopravy (ETSC)

- Estonsko, Řecko, Litva, Lotyšsko a Portugalsko od roku 2010 nejvíce snížily počet usmrcených.
- Estonsko obdrželo cenu Evropské rady pro bezpečnost dopravy roku 2020 za index bezpečnosti silničního provozu.
- Počet úmrtí na silnicích na Maltě a v Nizozemsku byl v roce 2019 vyšší než v roce 2010.
- Cíl EU snížit do roku 2020 počet úmrtí na silnicích o polovinu nebude pravděpodobně splněn.

Relativní změna usmrcených na silnicích v letech 2010 a 2019

Pobaltské státy spolu s Řeckem a Portugalskem byly podle nové zprávy o pokroku dosaženém v oblasti snižování počtu úmrtí na silnicích v Evropě od roku 2010, kterou dnes zveřejnila Evropská rada pro bezpečnost dopravy, nejlepší země v EU.

Estonsko získá letošní ocenění ETSC Road Safety Performance Index (PIN) na online akci dnes v 11 hodin. Tento pobaltský stát má nyní úroveň úmrtí na silnicích (počet usmrcených na milion obyvatel) srovnatelnou s Nizozemskem. Úspěch je odrazem významných investic a strategického

vedení v oblasti bezpečnosti silničního provozu v posledních několika letech.

Francie, Švédsko a Německo prokázaly v posledních devíti letech neuspokojivý pokrok s relativně mírným snížením počtu úmrtí. Bulharsko a Rumunsko zůstávají nejhoršími evropskými zeměmi, v posledních letech také dosáhly podprůměrného snížení.

EU a její členské státy se dohodly na cíli snížit počet úmrtí na silnicích o polovinu v průběhu deseti let do roku 2020. Tento cíl s největší pravděpodobností splněn nebude, a to i při zohlednění výrazného poklesu usmrčených na silnicích, ke kterému v několika zemích v posledních měsících došlo v důsledku pandemie Covid-19.

Antonio Avenoso, výkonný ředitel Evropské rady pro bezpečnost dopravy, uvedl: *„Zatímco pokrok v celé Evropě byl za posledních devět let zklamáním, některé země potichu procházejí revolucí v oblasti bezpečnosti silničního provozu. Jsme potěšeni, že letos udělíme cenu Estonsku za jeho pozoruhodný pokrok.“*

„Aby členské státy dosáhly nových cílů pro rok 2030, budou muset výrazně přidat. Aktuální reakce na pandemii Covid-19 však naznačují cestu vpřed - ve městech se začalo více chodit a jezdit na kolech, dále došlo ke změnám infrastruktury a snížení rychlostních limitů, což vše může mít pozitivní dopad na následky dopravních nehod. Pokud se však po krizi vrátíme k původním scénářům, mohou být dopady naopak ještě horší než dříve. Již se objevily náznaky, například časté překračování rychlosti, které jen přidává práci již i tak přetížené policii a složkám záchranného systému.“

Bezpečnost silničního provozu v Evropské unii může být v následující dekádě podpořena novou legislativou, týkající se minimálních bezpečnostních standardů, která byla schválena v roce 2019 (pozn. [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/2144 ze dne 27. listopadu 2019](#)). Hodně však bude záležet na podrobných technických standardech, které se aktuálně zpracovávají. ETSC se obává především o požadavky na inteligentní přizpůsobení rychlosti (ISA) v nových vozidlech a standardy zlepšující přímý výhled řidiče z nákladních vozidel - u obou existuje riziko zmírnění na základě lobby výrobců vozidel.

Zdroj: www.etsc.eu/pin14

Tab. 1: Počet usmrcených osob v důsledku dopravních nehod v EU27

Země / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 vs. 2018	
Rakousko	552	523	531	455	430	479	432	414	409	416	7	1,7%
Belgie	841	862	770	764	745	762	670	609	604	620	16	2,6%
Bulharsko	776	658	605	601	655	708	708	682	611	628	17	2,8%
Kypr	60	71	51	44	45	57	46	53	49	52	3	6,1%
Česká republika	802	773	742	654	688	737	611	577	658	617	-41	-6,2%
Německo	3 651	4 009	3 601	3 340	3 368	3 459	3 206	3 177	3 275	3 059	-216	-6,6%
Dánsko	255	220	167	191	183	178	211	183	175	199	24	13,7%
Estonsko	79	101	87	81	78	67	71	48	67	52	-15	-22,4%
Španělsko	2 478	2 060	1 903	1 680	1 688	1 689	1 810	1 830	1 806	1 724	-82	-4,5%
Finsko	2 72	292	255	258	229	270	258	238	239	209	-30	-12,6%
Francie	3 992	3 963	3 653	3 268	3 384	3 461	3 477	3 448	3 248	3 244	-4	-0,1%
Řecko	1 258	1 141	988	879	795	793	824	731	700	699	-1	-0,1%
Chorvatsko	426	418	393	368	308	348	307	331	317	297	-20	-6,3%
Maďarsko	740	638	605	591	626	644	565	624	633	602	-31	-4,9%
Irsko	212	186	163	188	192	162	182	156	140	141	1	0,7%
Lucembursko	32	33	34	45	35	36	32	25	36	22	-14	-38,9%
Lotyšsko	218	179	177	179	212	188	158	136	148	132	-16	-10,8%
Litva	299	297	302	258	267	242	192	192	173	184	11	6,4%
Nizozemsko	640	661	650	570	570	620	629	613	678	661	-17	-2,5%
Polsko	3 907	4 189	3 571	3 357	3 202	2 938	3 026	2 831	2 862	2 909	47	1,6%
Portugalsko	937	891	718	637	638	593	563	602	675	614	-61	-9,0%
Rumunsko	2 377	2 018	2 042	1 861	1 818	1 893	1 913	1 951	1 867	1 864	-3	-0,2%
Švédsko	266	319	285	260	270	259	270	253	324	221	-103	-31,8%
Slovensko	138	141	130	125	108	120	130	104	91	102	11	12,1%
Slovensko	345	324	296	223	259	274	242	250	229	245	16	7,0%
Itálie	4 114	3 860	3 753	3 401	3 381	3 428	3 283	3 378	3 334	3 130	-204	-6,1%
Malta	15	17	9	18	10	11	22	19	18	16	-2	-11,1%
EU27	29 682	28 844	26 481	24 296	24 184	24 416	23 838	23 455	23 366	22 659	-707	-3,0%

Komentář Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Ve 27 členských zemích EU bylo v roce 2019 v důsledku dopravních nehod usmrceno historicky nejméně osob. Celkově nehody nepřežilo 22 659 osob, každý den tak v průměru nepřežilo nehody 62 osob, tj. přibližně jeden obsazený zájezdový autobus.

„Přestože jsme v ČR v loňském roce neevdovovali nejméně usmrcených na pozemních komunikacích, jednalo se o 3. nejnižší počet usmrcených osob v historii. Celkem bylo do 30 dní po nehodě usmrceno 617 osob, tj. 58 osob na 1 milion obyvatel. Populačně srovnatelné země jako Maďarsko, Portugalsko a Řecko skončily v tomto srovnání za námi, Belgie o příčku před námi. Švédsko, které je populačně s 10,2 mil. obyvatel České republiky velmi blízko (pozn. rozlohou je téměř 6x větší) bylo s 22 usmrcenými na 1 milion obyvatel na špici,“ říká Mgr. Tomáš Neřold, M.A., vedoucí samostatného oddělení BESIP Ministerstva dopravy a dodává: „**Oproti předchozímu roku jsme si v EU z 20. příčky polepsili na 17. místo, s tímto výsledkem však nejsme a nemůžeme být spokojeni.** Rada vlády ČR pro bezpečnost silničního provozu schválila pro rok 2020 více než 40 opatření, která jsou zveřejněná [na webu iBESIP u informací z 24. zasedání](#). Preventivní kampaně jsou zaměřeny např. na bezpečnost motocyklistů, nepozornost řidičů a chodců, alkohol a drogy u mladých řidičů, používání bezpečnostních pásů a dětských autosedaček, dopad léků na řízení, agresivitu řidičů a na bezpečné chování po nehodě.“

Extrémní rozdíly mezi jednotlivými zeměmi se ještě více prohloubily. V posledním Rumunsku bylo v roce 2019 evidováno 4,4násobně více úmrtí na milion obyvatel než v prvním Švédsku, zatímco v roce 2010 to bylo 4,2x více. V období 2011-2019 bylo v rámci EU ve srovnání s rokem 2010 evidováno o 17 % usmrcených méně, v České republice pak ve stejném období o 16 % (mírně horší bilance).

Vytyčený cíl plní jen Řecko a Portugalsko

„EU si v rámci aktuální dekády vytyčila cíl snížení usmrcených v důsledku dopravních nehod v roce 2020 na 50 % roku 2010. V období uplynulých 9 let však bylo v EU oproti stanoveným předpokladům usmrceno o 15,4 % více osob, v České republice o 16,8 % osob. Pouze u dvou zemí se v EU podařilo vytyčené cíle splnit. V Řecku bylo oproti předpokladům usmrceno o 7,2 % méně osob, v Portugalsku pak o 2,2 %. O 1 % nad předpokladem v tomto srovnání figuruje Španělsko, čtvrté je Dánsko (+3,3 %). Za zmínku stojí Slovensko, které v tomto srovnání patří na 5. místo v EU. Oproti předpokladům zde bylo usmrceno „jen“ o 4,8 % více osob,“ říká Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Ve 17 zemích EU se počet usmrcených meziročně snížil, a to nejvíce v Lucembursku (-39 %), Švédsku (-32 %) a Estonsku (-22 %). V 10 zemích bylo v součtu v roce 2019 usmrceno o 153 osob více než v roce 2018, nejvyšší nárůst byl evidován v Dánsku (+14 %), ve Slovinsku (+12 %) a na Slovensku (+7 %).

Meziročně bylo v EU evidováno o 3,0 % méně fatalit. Ve srovnání s rokem 2010 se jednalo o pokles 23,7 %. Česká republika rekordně nízký počet usmrcených evidovala v roce 2017, 617 usmrcených osob (pozn. data do 30 dní od nehody) v roce 2019 znamenalo meziročně o 6,2 % méně. Ve srovnání s rokem 2010 se jednalo o pokles 23,1 % - téměř totožný s průměrem EU27.

I přes historicky nejnižší počet usmrcených na silnicích v EU není důvod k optimismu. Dle stanovených předpokladů mělo být ve srovnání s rokem 2010 usmrceno v roce 2019 o 46,4 % méně osob. V období 2014-2019 počet usmrcených v podstatě stagnoval, resp. mírně klesal (nejvíce právě v roce 2019). V uplynulých 9 letech bylo v České republice v letech 2011, 2013, 2016 a 2017 evidováno ve srovnání s rokem 2010 méně usmrcených, než byl průměr EU. V posledních 2 letech jsme na EU v tomto ohledu ztráceli.

Priority dopravní policie

Plk. Mgr. Bc. Jiří Zlý, MBA, ředitel služby dopravní policie k tématu dodává: „Letošní bilance v uplynulých 5 měsících v oblasti fatalit na silnicích nebyla příznivá. I přes relativně dlouhý nouzový stav spojený s omezeným pohybem obyvatel se, na rozdíl od jiných zemí EU, nepodařilo v České republice snížit počet usmrcených (pozn. usmrceno 182 osob, meziročně +7). Pro rok 2020 jsme si stanovili 5 priorit, které jsou zaměřeny na viditelný dohled, zranitelné účastníky silničního provozu, bezpečný dopravní prostor, nepozornost za volantem a plynulý dálniční provoz. Na tyto navazují vybraná opatření zaměřená na nákladní vozidla, autobusy, rychlost, pásy, chodce, věnování se řízení a prázdninová a sváteční období.“

Kompletní seznam komentovaných zahraničních zpráv je k dispozici [zde](#).

Foto: ETSC, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Policie ČR